Jüdische Pester Zeitung.

אויף דיעזע "צייטונג" קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריערען
אונד דער פרענומעראציאנס-פרייז בעגיננט מיט דעם ערשיינונג דעס ערסטען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין:
פעסט
אלט-גאססע נר׳ 1.
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראציאנס-געלדער צו זענדען בעליעבט.

יודישע
פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייאמאל וואכענטליך
מאנטאג, מיטטוואך אונד פרייטאג,
אונד קאסטעט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 " " "
פירטעליאהר 2 גול׳ אונד 50 קר׳ ע.-וו.

פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 גול׳ אונד 50 קר׳ ע.-וו.
פירטעליאהר 2 " " 75 " " "

Nr. 128, אכטער יאהרגאנג — פעסט, מיטטוואך כא חשון ה׳תר׳ל׳ז׳. — Pest, den 8. November 1876.

דיא וואפפענשטיללשטאנדס-צייט.

וועהרענד דער צייט דעס וואפפענשטיללשטאנדעס, אין וועלכער דיא וואפפען אויף דעם קריעגס-שויא-פלאטצע רוהען, טרייבען דיא וואפפען דער פאליטיק איהר קריעגערישעס שפיעל. גלייך נאך דעם איינפאהרען דער שלאכטען אין דער טירקייא, האט דער גראסע קאמפף אים וויענער רייכסראטהע בעגאנגען.

אויך נאך אין דער מאנטאג-זיטצונג דעס וויענער רייכסראטהעס האט דער שטורם געגען דיא אויסווערטיגע פאליטיק אונזערעס מיניסטעריאומס פארטגעוויטהעט. דער סלאווישע דעפוטירטע דר׳ וואשניאק טראט אלס העפטיגער געגנער דער טירקייא אויף אונד פערלאנגטע, דאס יעטצט עסטערייך ראכע נעהמען מאגע, אונד דען טירקען דאס פערגעלטען זאלל, וואס זיא היער פאר צווייא הונדערט יאהרען פעראיבטען.

וואשניאק זאגטע: „דורך זיינע טירקען-פריינדליכקייט פערפיינדעט זיך עסטערייך מיט דען זיד-סלאווישען קאטהאליקען; עס וועררע דאהער בעססער, ווענן וויר געגען דיא טירקייא אויפטרעטען ווירדען. דיא טירקייא מוס אויס איירָאפא הינויס! אן אונזערען זידליכען גרענצען ווירדען דאנן נייע געבילדעטע זיד-סלאווישע שטאאטען ענטשטעהען, אויך ווענן דאס ניכט אונזערעם אנדראשי געפאללען זאללטע! (אלס נון היער איינינע דעפוטירטע דעם וואשניאק איהרען אונווילען צייגטען, זאגטע וואשניאק טראטציג:) יא, איך וויעדערהאלע נאכמאלס: דיא טירקייא ווירד אונד מוס שטירצען, דיא טירקען ווערדען אויס איירָאפא הינויסגעווארפען ווערדען, אונד עס ווערדען זיך נייע זעלבסטשטענדיגע זיד-סלאווישע שטאאטען אונטער רוסישעם שוטצע בילדען! — מאן שפריכט שאן זייט יאהרען פאן איינעם דרייא-קאיזער-בינדניססע. אויך איך גלויבע דאראן, אבער נור אן דיא העלפטע, דאס נעמליך רוסלאנד מיט דייטשלאנד אין בעסטער פריינדשאפט שטעהע; אבער וויא עס מיט דער פריינדשאפט דיעזער ביידען געגענאיבער עסטערייך שטעהט — דאס וויס איך ניכט! אנדראשי גלויבט אויך אן דיא פריינדשאפט דייטשלאנדס אונד רוסלאנדס מיט עסטערייך — איך אבער בין איין גראסער „אפיקורוס" — אונד גלויבע דאראן ניכט! — מיינע העררען! דורך איהרע טירקען-פריינדשאפט קאננען זיא פיעללייכט — אבער איך נור פיעללייכט! דען צערפאלל דער טירקייא הינויסשיעבען — אבער פערהינדערן ווערדען זיא איהן געוויס ניכט קאננען! אנדראשי איזט נור דאהער איין פריינד דער טירקייא, וויל ער איין אונגאר איזט, אונד וויל אויך דיא אונגארן דיא אונערביטטליכסטען פיינדע רוסלאנדס אונד פריינדע דער טירקייא זינד; אבער דיעזע פאליטיק פערפיינדעט אונס מיט 16 מיללואנען סלאווען — אונד וואהרליך! עסטערייך שטעהט ניכט זא פעסט, דאס עס איינען קאמפף מיט דיעזען פיעלען סלאווען איינגעהמען קאננטע!"

דר׳ פאנדערליק זאגטע: „עסטערייך זאללטע זיך אויך מיט דען סלאווען פריינדליך פערהאלטען, דענן ווענן איהם דייטשלאנד דיא דייטשען וועגנימטט אונד ווענן זיך אויך דיא אונגארן פאן איהם לאזרייסען, דאנן בלייבען איהם יא נור דיא סערבען, טשעכען, סלאוועגען אונד סלאווען. איך פערלאנגע דאהער דיא אנערקעננונג דער טאפפערן סערבישען ארמעע! (אלס נון היער וועגען דער „טאפפערן סערבישען ארמעע" איין גראסעס געלעכטער ענטשטאנד, זאגטע פאנדערליק טראטציג:) יא וואהל, מיינע העררען! דיא סערבישע ארמעע איזט איינע טאפפערע! איזט עס ניכט צו בעוואונדערן, דאס איינע זא קליינע ארמעע, וויא דיא סערבישע, געגען איינע זא גראסע טירקישע ארמעע זא טאפפער אונד זא לאנגע אויסגעהאלטען האט? איך פאדערע איהרע צושטימונג פיר דיא בעפרייאונג דער סלאווען מיט דעמזעלבען רעכטע, מיט דעם מאן פאר 13 יאהרען דיא בעפרייאונג שלעזוויג-האלשטיינס פאדערטע. צור טהיילונג פאלענס האט איירָאפא יא זיינע צושטיממונג געגעבען — אונד צור טהיילונג דער טירקייא ניכט! ווארום? האט דאס קאטהאלישע איירָאפא מיט דען מאהאממעדאנערן מעהר מיטגעפיהל אלס מיט דען גוטען פראממ-קאטהאלישען פאלען?" —

נאך דיעזען צווייא סלאווישען דעפוטירטען שפראך דער דייטשע דעפוטירטע דר׳ מענגער. ער זאגטע: „וויר האבען יעטצט ניכט זאלכע גוטע צייטען, דאס וויר קריעג פיהרען זאללען. דיא נאטה אונד דער געלד-מאנגעל זינד אהנעהין גראס — אונד דער קריעג ווירדע אונס יעטצט דען לעטצטען טאדעס-שטאס געבען. נור איין אנהאלטענדער פריעדע קאננטע אונס צו איינער לאנגזאמען ערהאלונג פערהעלפען!"

ענדליך זאגטע דער דעפוטירטע אפפענהיים: „מאן זאלל ניעמאלס אויף איינען בעססערן קאיזער האפפען, אלס מאן האט. איינינע וואללען היער דען גראפען אנדראשי שטירצען; נון פראגע איך, אב מאן שאן איינען בעססערן מאנן געפינדען, אונד אב וויר מיט איינעם נאכפאלגער אנדראשי'ס בעססער פאהרען ווירדען? איך צווייפלע דאראן! — אבער איך מוס דאך מיינע בעפירכטונג אויסדריקען, דאס עסטערייך דיא איבערפיהר שאן פערזיימט האט, איינדעם זיך רוסלאנד איינצווישען מיט אנדערען מעכטען פערבינדעטע, וועהרענד וויר נאך אימער אלליין שטעהען. אן דייטשלאנדס פריינדשאפט מיט עסטערייך וויל איך עבענפאללס ניכט גלויבען — דעננאך קאנן איך אבער אויך ניכט ראטהען, דאס וויר מיט רוסלאנד געהען זאללען, דענן איך בעפירכטע זעהר, דאס ווענן עסטערייך מיט רוסלאנד געהט, אין אונגארן דער בירגער-קריעג אויסברעכען קאננטע!"

אין דער געסטריגען זיטצונג דעס וויענער רייכסראטהעס וואר דער ערסטע רעדנער דער בעריהמטע גייסטליכע שקאנדאל-מאכער גרייטער. דיעזער זאגטע: „אלל אונזער רעדען ניטצט ניכטס, אונזער אויסווערטיגער מיניסטער טהוט נור דאך דאס, וואס ער וויל! איהם איזט עס אללעס איינס, אב וויר מיט זיינער פאליטיק איינפערשטאנדען זינד אדער ניכט. עס איזט זעהר שווער אין דיעזעם פערצוויקטען עסטערייך-אונגארן צו רעגירען. אללעס איזט היער זא הייקעל, דאס זאבאלד איינער דיא טהירען עסטערייכס נאך אויסען הין געאפפנעט ווערדען, זא ענטשטעהט זאפארט איינע צוג-לופט, פאן וועלכער עסטערייך קאפפ-וועה אונד אהרען-רייסען בעקאממט. פיעלע היער פאן דער ליבעראלען פארטייא (פאן דענען פיעלע באראנער זינד) קיממערן זיך מעהר אום דיא טירקען-לאז, אלס אום דאס טרויריגע לאז דער טירקען. איך בין קיין טירקע אונד קיין רוסע, זאנדערן עסטערייכער. רוסלאנד איזט דער מיטשולדיגע אן דעם אונגליק דעם יעטציגען יאהרהונדערטס, אבער דאס מעססער היעצו איזט אין בערלין געשליפפען אונד געצאגען וואָרדען."

דיא רעדען דער איבריגען דעפוטירטען טהיילען וויר אים „נאכטראג" דעם היינטיגען בלאטטעס מיט. איינסטווייילען וואללען וויר היער בעמערקען, דאס דער שפעקטאקעל דעם וויענער רייכסראטהעס באלד אויך אים אונגארישען רייכסטאגע בעגיננען ווירד.

דאס מייסטע אויפזעהען אין דיעזען רייכסראטהס-זיטצונגען מאכטע דיא רעדע דעס סלאווישען דעפוטירטען פאנדערליק, אין וועלכער ער זאגטע, דאס דיא סלאווען אין עסטערייך-אונגארן ניעמאלס געגען רוסלאנד קעמפפען ווערדען, אונד ווענן אויך דיא סלאווישען סאלדאטען אין דער עסטערייכישען ארמעע געגען רוסלאנד געפיהרט ווערדען, זא ווערדען זיא „רעכטס-אום" מאכען אונד צו רוסלאנד איבערלויפען. — מאן זיעהט נון, וויא ווייט עס דיא טשעכען, סלאווען אונד סערבען אין עסטערייך-אונגארן טרייבען וואללען.

געסטערן זינד זאוואהל פאם מאנטענעגרינישען אלס אויך פאם סערבישען קריעגס-שויא-פלאטצע נאכריכטען איינגעטראפפען, דאס דער וואפפענשטיללשטאנד וויעדער געשטארט וואורדע. איינע דעפעשע אויס ראגוזא מעלדעט, דאס דיא טירקען נאך אם 5-טען נאוועמבער אויף דיא מאנטענעגרינער באמבארדירטען. דאגעגען ווירד וויעדער אויס סעמלין טעלעגראפירט, דאס דיא סערבען אם 4-טען נאוועמבער דען וואפפענשטיללשטאנדס-פערטראג געבראכען האבען, איינדעם זיא אן יענעם טאגע דיא טירקען בייא זאיטשאר אנגעגריפפען אונד איין טירקישעס באטאליאן, דאס וועהרענד דעם וואפפענשטיללשטאנדעס אויף איינען אנגריפף ניכט געפאסט וואר, ניעדערשלאכטעטען. — וויר האבען נון שאן פאר איינינען טאגען בעמערקט, דאס דעראַרטיגע שטארונגען דעס וואפפענשטיללשטאנדעס נאך מעהרמאלס פארקאממען ווערדען.

נון ווירד יעטצט איבער דיא בעפארשטעהענדע קאנפערענץ דער מעכטע פיעל פאליטיזירט. אין דען לעטצטען טאגען האבען אין קאנסטאנטינאפעל פיעלע בעראטהונגען שטאטטגעפונדען. רוסלאנד שטעללט דיא פריעדענס-בעדינגונגען אויף גרונדלאגע דער ענגלישען פריעדענס-פאדערונגען, דיא וויר בערייטס מיטגעטהיילטען. דיא מיליטערישען געזאנדטען פאן פראנקרייך, רוסלאנד אונד עסטערייך-אונגארן געהען מארגען נאך דעם קריעגס-שויא-פלאטצע אב, אום דארט דיא דעמארקאציאנס-ליניע פעסטצושטעללען. מאן פערזוכט נאך אימער, איינען גיטליכען פערגלייך צווישען רוסלאנד אונד דער טירקייא צו בעווערקשטעלליגען, דאמיט זאדאנן דיא לאנגוויעריגע קאנפערענץ איבערפליססיג ווערדע. איין האהער טירקישער שטאאטס-מאנן ווירד זאנטאג אין פעטערסבורג איינטרעפפען, אום דארט אונטערהאנדלונגען אנצוקניפפען.

ענגלאנד ערקלערטע בערייטס, נור דאנן אין איינע קאנפערענץ איינצווילליגען, ווענן שאן אין פאראהיניין פעסטגעשטעללט ווירד, דאס דיא טירקייא אין קיינעם פאללע פערקירצט ווערדען דארף, אונד דאס דיא אן דער קאנפערענץ טהיילנעהמענדען מעכטע אויף קיינען טהייל דער טירקייא אנשפרוך מאכען דירפען. — נאך דיעזער ערקלערונג ווירד דעם רוססען שאן פאראויס דער אפפעטיט

דער !" — דער סולטאן וויעז גנמעהר דיעזען "טריי-
ען פֿערשוואָרען" האָהע אָמטער צו, אונד דאמיט
וואר אללעס צו ענדע. געוויס, איינע "עדלע ראכע"
דיעס געגען פֿערשוואָרער!

* (פֿאלשע שווירע.) ווער האבען בערייטס פֿאָר מאָנאטען בעריכטעט, דאס ביים היעזיגען קרימינאל-געריכטע צאהלרייכע פראָצעססע פֿאָרקאָממען געגען זאָלכע, דיא איינען "פֿאלשען שוואור" אבגעלעגט האבען. וויא "קעלעט נעפע" מעלדעט, ליעגען יעטצט ביים היעזיגען קרימינאל-געריכטע 200 זאָלכער פראָצעססע פֿאָר. זייטענס דעם יוסטיצ-מיניסטעריאומס איזט גנמעהר אן דיא ריכטער דיא ווייזונג ערגאנגען, ביא צושהיילונג איינעם שוואורעס קינפֿטיגהין פֿאָרזיכטיגער צו ווערקע צו געהען, דא איין שוואור ניר דאמאלס צו ערטהיילען זייא, ווענן פֿיר דאס בעווייז-פֿערפֿאהרען אין איינעם פראָצעססע איין אנדערעס מיטטעל גאר ניכט פֿאָרהאנדען איזט.

* (יוענן מאן דיא לאָזע-ציעהונגען ניכט ליעזט!) דיא וויענער בלעטטער מעלדען: אם 2-טען דיעזעס האט איינע ארמע פֿרויא אין איינע דאָרטיגע וועכסעל-שטיבע, אים צווייא לאָזע צו פֿערקייפֿען. עס וואר דיעס איינע זעהר ארמע פֿרויא, וועלכע דיא לאָזע, דיא איהר לעטצטעס פֿערמאָגען בילדעטען, אים נאָטה פֿערקייפֿען וואָללטע. אין דער וועכסעל-שטיבע זאה מאן דאָך ערסט נאָך, אָב דיעזע לאָזע ניכט בערייטס געצאָגען וואָרדען זינד. דאס רעזולטאט דיעזער אונטערזוכונג וואר אבער איין האָכסט גינסטיגעס. עס שטעללטע זיך נעמליך הערויס, דאס איינעם דער ביידען לאָזע, וועלכעס איין קלאריר-לאָז וואר, שאָן פֿאָר פֿיעלען יאהרען געצאָגען וואורדע אונד צוואר מיט דעם הויפט-טרעפֿפֿער פֿאָן 25,000 גולדען! דער אינהאבער דער וועכסעל-שטיבע העטטע וואָהל געוויססענלאָז זיין קאָננען, אונד דיא געשיכטע דער ארמען פֿרויא פֿערשוויי-גען, אין דיעזעם פֿאללע ווירדע ער דער אונגליקליכ-געליכען פֿרויא פֿיר דאס לאָז בלאָס איניגע גולדען אויסצאהלען מיססען, וואָראגן ער דען הויפט-טרעפֿפֿער אָהנע ווייטערעס פֿיר זיך העטטע בעהעבען קאָננען. דיא אָרמליכע לאגע דער פֿרויא שיען דעם מאננע דענגאָך צו הערצען געגאנגען צו זיין, דענן נאָך איניגעם צאָגערן טהיילטע ער דער פֿערקייפֿערין דאס פֿאָן איהר געמאכטע גליק מיט. דיא ארמע וואר איינער אָהנמאכט נאהע, אלס זיא פֿאָן איינעם הויפט-טרעפֿפֿער אים בעטראגע פֿאָן 25,000 גולדען האָרטע. דער פֿריינדליכע אינהאבער דער וועכסעל-שטיבע ליעס דיעזעלבע אבער זאָגלייך מיטטעלס איינעם פֿיאקערס אין איהרע וואָהנונג פֿיהרען, וואָ זיא זיך אייך אלסבאלד ער-האָלטע. דיא פֿרויא ערהיעלט איניגע טאגע שפע-טער ניכט בלאָס דיא 25,000 גולדען, זאָנדערן אייך דיא היעפֿיר זייט איינער רייהע פֿאָן יאהרען ענט-פֿאללענדען פראָצענטע.

נייעסטעס.

וויא דיא הייטיגען נאכריכטען לויטען, איזט ווירקליך צו בעפֿירכטען, דאס וועגען בעשטיממונג דער "דעמארקאציאָנס-ליניע" אונד וועגען איינבע-רופֿונג איינער קאָנפֿערענץ נייע אונד זעהר ערנסטע שטרייטיגקייטען ענטשטעהען ווערדען. דער רוסי-שע קאיזער וויל ווידער איינע שטרענגע איינפֿ-פֿאָרדערונג אן דען סולטאן שיקען, לויט וועלכער זיך דיא טירקען פֿאָן איהרען עראָבערטען שטעל-לונגען אין דיינים אונד אלעקסינאץ צוריקציעהען העטטען — דא זאָגט דער רוסיש-טירקישע קריעג ווידער דא איזט!

געשעפֿטסבעריכט

פעסטער פרייזע

נערסטע פוטטער 6,10—5.85 גולד.
האפֿער 7,50—7,20 גולד.
קוקורוץ אלטער 6,20—6,10 גולד. נייער 4,50—4,80 גולד. —
ווייצען פער פֿריה-יאהר 11,50—11,45 גולד.
קאָרן פער פֿריה-יאהר 9,60 - 9,40 גולדען.
קוקוקורוץ פער מאי - יוני 6,35 — 6,40 גולדען.
האפֿער פער פֿריה-יאהר 7,89—7,82 גולד.
מעהל-פרייזע (פער 100 קילאָגראמם זאממט זאק, פֿרייא אב פעסט:) נומ' 0: 24 גולד. 50 קר., נומ' 1, 23 גול. 50 קר., נר' 2: 22 גול. 75 קר., נר' 3: 22 גול.— קר. נר' 4: 21 גול.— קר., נר' 5: 19 גול. — קר., נר' 6: 17גולד. 25 קר., נר' 7: 16 גול. 25 קר., נר' 8: 13 גול. 80 קר., נר' 8½ 11 גולד. 20 קר., פֿיינע קלייע 3 גול. 90 קר., גראָבע קלייע 3 גולד. 80 קר.

הילזענפֿריכטע: גראסע וייסע באָהנען 10,25—10,50גולד., צווערגעל 11, ערבסען 10—12 גול., נייע ליגזען 8—12 גולד. — גרויער מאָהן 36 גול. בלויער 44 גולד. — הירזע-ברייץ 9 גולד. הירזע (קאָלעש) 4.60 — 4.90 גולדען. לייגזאמען 14 גולדען. — האנפֿזאמען 12—13 גולד. פער 100 קילאָ. —

שפיריטוס נייע מעטהאָדע אים קליינען 31.50—31.80 גולדען. אלטע-מעטהאָדע 33¾—34½ גולדען פער 100 ליטער-פערצענט.

ריבאָל דאָפפעלט-ראפֿפֿינירט אים קליינען 49 — 49,50 גולד. פער 100קילאָגראמם. —

אונשליטט (חלב) 59—60 גול.

צוועטשקען. באָסנישע זאק - וואארע פֿרימא 28,12 גולד. —

צוועטשקענמוס (לעקוואר) פרימא 28,75 — 29 גולד. —

כנאָפפערן אונגארישע נייע פֿרימא 27,68— 28,58 גול.

וויינשטיין, 64.28 גולד.

האָניג. געלייטערטער 36—37,50 גולד. וואכסהאָניג 31,26 גולדען.

וואכס 139.28 גולד.

ניססע אונגארישע 25—25½ גולד.

רעפס-קוכען ,7½ גול' פער מעטרצטר.

פעטראָלעאום ,31½—32 גולד.

פעסטער שלאכטפֿיעה-מארקט. בייא דעם אם 3-טען ד. מ. היער אבגעהאלטענען פעסטער וואָכען-מארקטע וואורדען 6190 שטיק גראָס- אונד קליין-פֿיעה צו מארקטע געבראכט. היעפֿאָן וואורדען פֿערקויפֿט: 62 שטיק שטיערע, פער שטיק פֿאָן 85 — 115 גולדען. — 620 אָכסען דאס פאאר פֿאָן 235—315 גול. 1228 קיהע דאס פאאר פֿאָן 125—198 גול. 159מעלק-קיהע דאס שטיק פֿאָן 65—125 גול., 65 שטיק ביפֿפֿעל דאס פאאר צו 100—165 גול., 197 שטיק קעלבער דאס שטיק פֿאָן 20 — 42 גולד., 3811 שטיק שאפֿע דאס פאאר 12—16 גול, פרייזע פער 100 קילאָ: אָכסען-פֿלייש 47 — 50 גולדען. קוה-פֿלייש 44 — 49 גולד., קאלב-פֿלייש 55 — 74 גולד. ביפֿפֿעל-פֿלייש 42 — 46 גולד.

שאפֿפֿעללע, 20000 שטיק פֿערקויפֿט. אונד צוואר: דייטש-וואָללינע 2,10 — 3,20 גולד' פער פאאר, סערבישע אונד טירקישע דיעסיעהרינע 105 — 125 גולד. פֿאָריעהרינע צו 110—116 גולד. באָסנישע אונד קראָאטישע 102—110 גולד. אללעס פער 102 שטיק.

לאממ-פעללע 85—90 גולד, פער102 שטיק

הייטע ווין נאָטירען: פער 56 ק' אונגארישע קוה-הייטע 56—58גול. אָכסענהייטע טראָקענע 54—60גול. קאלבפֿעללע אָהנע קאָפֿפֿע 105 - 110 גולד., מיט קאָפֿפֿען 95—100 גולד. פער 56קילאָ. (לאנד-וואארע איזט אום 10 — 15 גולדען בילליגער.) ראָסהייטע 5½—10½ גול. פער פאאר.

קאלבלעדער, ברוינעס פרימא 255 — 260 גולד' פער 56 קילאָ.

שאפֿוואָללע וואורדען 160000 קילאָ פֿערקויפֿט: 6000 קילאָ טובוואָללען 131—133 גולד. 9000 קילאָ מיטטעל פֿיינע טובוואָללען 116—118 גולד., 18000 קילאָ בעססערע קאממוואָללען צו 100 — 105 גולד. 14000 קילאָ מיטטעל קאממוואָלען 90 — 92 גולד. 8000 קילאָ הערשאפֿטליכע ווייסע געבירגס זאָממער-וואָללע 102 גולד. — 16000 קילאָ ווייסע אונד בלייליכע געבירגס-צווייששורען אונד זאָממער-וואָללען 84 — 90 גולד. 10000 מיקאָלצ-העוועשער זאָממער וואָללען 75 — 78 גולד. 8000 קילאָ בראנער זאָממער-וואָללען 62—64 גולד. 28000 ק' פֿערעדלטע צינאיא 71—72 גול. (אללעס פער 56 קילאָ.)

לאָטטאָ-ציעהונג פֿאָם 4-טען נאָוועמבער 1876.

אָפֿען	13	79	5	10	50
לינץ	45	10	28	70	49
טריעסט	62	35	57	3	29

פֿעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר"י רייז.

אנציינע.

מיינען געעהרטען נעססטען ציינע איך זאָמיט מיינען וואָהנונגס-וועכסעל אן, אונד עמפפֿעהלע מיך אייך פֿערנער-הין איהרעם געניינטען צושפרוכע. אכטונגספֿאָלל

ליבוש גראָסס.

וואיטצנער-בולוואַרד נר' 2, 1-טען שטאָק טהיר נר' 3, (ביים מאראָקקאנער-הויז) אין בודאפעסט.

פֿרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פֿריכטע		קוואליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגר.
ווייצען	נייער באנאטער	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	טהייס	74.6	10.35—10.55
"	"	75.5	10.65—10.85
"	"	76.4	11—11.10
"	"	77.3	11.25—11.35
"	"	78.3	11.40—11.50
"	"	79.2	11.60—11.70
"	"	80.1	11.75—11.85
"	פעסטער באָדען	74.6	9.85—10.—
"	"	75.5	10.10—10.30
"	"	76.4	10.45—10.65
"	"	77.3	10.75—10.85
"	"	78.3	10.90—11.05
"	"	79.2	11.15—11.25
"	"	80.1	11.30—11.40
"	וויעסעלבורגער	74.6	10.40—10.60
"	"	75.5	10.70—10.90
"	"	76.4	11.05—11.15
"	"	77.3	11.30—11.40
"	"	78.3	11.45—11.55
"	"	79.2	11.65—11.75

פֿריכטע	קוואליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגר.
קאָרן	72	9.25—9.15
גערסטע מאלץ	62	5.80—6.40
גערסטע פוטטער	62	6.22—5.70
האפֿער	41	—.— —.—
קוקורוץ באנאטער		—.— —.—
אנדערער	73	6.50—6.25
הירזע		4.90—4.75

טערמינע, פער 100 קילאָ:

	פער	
ווייצען	פער רעצעמבער	11.45
		—.—
קאָרן	פֿריהיאהר	9.40
קוקורוץ		6.35—
גערסטע		7.82—
האפֿער	פֿריהיאהר	—.—
		—.—
רעפס		—.—

באללען-מעהל, פער 100 קילאָ:

	קי' פל.
נומער 0	24.50
" 1	23.50
" 2	22.75
" 3	22 —
" 4	21 —
" 5	19 —
" 6	17.25
" 7	16.25
" 8	13.80
" 8½	11.20
שפיריטוס: אלטע מעטהאָדע פרעמפט	33.25
" נייע " קאָסאָסטעל	30.25

קורז-טאבעללע פֿאָם 4. נאָוועמבער

געלד-קורז

	קי' פל.
זילבער-אגיא	104.75
דוקאטען	5.89
עסטערייך-אונגארישעס 8 גולדען גאלד-שטיק (20 פראנקס)	9.85
נאפאלעאָנדאָר	9.8[illegible]
דייטשע רייכסבאנקנאָטען	60.60
20 מארקשטיקע	12.10
פאפיער רובעל	1.57

לאָזע.

	קי' פל.
1839-ער ראטשילד-לאָז גאנצע	254 —
דעטטאָ פֿינפֿטעל	255 —
1854-ער 4 פערצענטיגע שטאאטס-לאָז	104.50
1860-ער " גאנצע	110.25
דעטטאָ " פֿינפֿטעל	117 —
1864-ער לאָז צו 100 גולדען	132.25
דעטטאָ " 50 "	131 —
[illegible]	21.25
טירקען-לאָז	13.50
קרעדיט-לאָז	158.50
קלארי-לאָז צו 40 גולדען	29.25
דאָנוי-דאמפפשיפֿפֿאהרטס-לאָז	90 —
אינסבריקער לאָז	17.50
קעגלעוויטש " צו 10 גולדען	14 —
קראקויער " " 20 "	14 —
אָפֿנער " " 40 "	29 —
פאלפֿי " " 40 "	28 —
רודאלפֿלאָז " 10 "	13.40
סאלם-לאָז " 40 "	38.75

לאָזע.

	קי' פל.
זאלצבורגער לאָז צו 20 גולדען	15 —
סט. גענאָיס " 40 "	32
סטאניסלויער " 20 "	18.75
טריעסטער " 100 "	118 —
דעטטאָ " 50 "	58 —
וואלדשטיין " 20 "	22 —
ווינדישגרעטץ " 20 "	26.75
אונגארישע פרעמיען-לאָז צו 100 גולד.	72 —
דעטטאָ צו 50 גולדען	71 —
וויענער לאָז	94.50

ווערטה-פאפיערע.

	קי' פל.
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	76 —
טעמעשוואר-באנאטער	75 —
זיבענבירגישע	75.25
גאליציש	85.60
בוקאווינער	83.75
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	97 —
ווייןצעהנט-אבלעזונגס-אבליגאציאנען	71 —
פפאנדבריעפע דער אונגארישען באָדענקרעדיט צו 5 איינהאלב פערצענט	85.50
דער אונגארישען היפאטעקען באנק צו 5 איינהאלב פערצענט	78.25
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדענקרעדיט-אנשטאלט צו 5 אונד איינהאלב פערצענט	81 —
דעטטאָ צו 6 פערצענט	— —
דער פעסטער קאממערציאל-באנק	85 —

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1876. Druck v. M. Burian, Marokkanerhof.

אונזער פינאנצ-מיניסטער אין דער באַדישעט-
קאָממיססיאָנס - זיטצינג פאָם 3-טען דיעזעס זיך
אויסגעשפּראָכען. ער זאגטע אונטער אנדערם:
„דאס 1877-ער באַדישעט בילדעט שאָן איינען בע-
דייטענדען שריטט ציר רעגעלונג דער געלד-
פערהעלטניססע אינזערעס שטאאטעס. ציר ערריי-
כונג איינער פאָללשטענדיגען הערשטעללונג דעס
גלייכגעוויכטעס צווישען „איינגאהמען אונד אויס-
גאבען“ זינד פיער דינגע נאָטהיג: 1) הערואבמינ-
דערונג דער אויסגאבען; 2) פערמעהרונג דער
איינגאהמען; 3) מעהרערע צווייגע דער פערוואל-
טונג מיססען וועגען דער שטייער-ערהאָהונג פער-
בעססערט ווערדען; 4) דיא פינקטליכע צאהלונג
דער שטייערן מוס געזיכערט ווערדען. — זייט 3 יאה-
רען זינד אונזערע אויסגאבען אים פאָללע 40 מיל-
ליאָנען פערמינדערט וואָרדען. דאס געגענווערטיגע
באַדישעט צייגט אבער נאָך איינע גראָססערע הערואב-
מינדערונג דער אויסגאבען. דאס דעפיציט בעטראָגט
וואָהל נאָך איממער 18 מילליאָנען. אללײן מאן
דארף ניכט פערגעססען, דאס 15 מילליאָנען היע-
פאָן ציר טילגונג אלטער שילדען אונד ציר פאָר-
נאהמע פאָן גייבויטען בעשטיממט זינד. דאס ווירק-
ליכע דעפיציט בעטראָגט דעמנאך אין ווירקליכקייט
בלאָס נור נאָך 3 מילליאָנען. אים יאהרע 1878 ווירד
אונזערע גאָלד-לאגע נאָך איינע בעססערע ווער-
דען, דער נייע אויסגלייך ווירד אונס אונגעפעהר 5
מילליאָנען איינבריינגען. דאגעגען ווערדען דיא גע-
מיינזאמען אויסגאבען אים עטווא 2 מילליאָנען פער-
מינדערט ווערדען, דא וויר מעהר קיינע אָבאַטאָרס-
קאָנאָנען אנפערטיגען לאססען מיססען. דאס ווערען
אלזאָ 7 מילליאָנען. נון דירפען וויר אבער אויך
אויף איינע נאַטירליכע שטייגערונג דער איינגאהמען
רעכנען אונד קאָננען וויר אלזאָ האָפפען, דאס ביז
1880 דאס גלייכגעוויכט צווישען איינגאהמען אונד
אויסגאבען גענצליך הערגעשטעללט זיין ווירד. וואס
אבער דאס דיעסיעהריגע דעפיציט אים בעטראגע
פאָן 18 מילליאָנען בעטריפפט, זאָ קאָננטע דיעס
אויף צווייערלייא ווייזע געדעקט ווערדען: 1) דורך
פערקויף פאָן ווערטה-פאפיערען, וועלכע אים בע-
זיטצע דעס שטאאטעס זינד; 2) דורך הערויסגאבע
פאָן זאָגענאננטען „רענטען-שיינען“, וואָפיר וויר
בלאָס דיא פראָצענטען, ניכט אבער אויך דאס
קאפיטאל צו צאהלען העטטען. דיא קאָממיססיאָן
מאָגע נון מיינע אנזיכט איבער דיא געלד-לאגע אונ-
זערעס שטאאטעס ציר קענטניס נעהמען!“ — נאָך
לענגערער פערהאנדלונג שטעללטע זיך דאס
1877-ער באַדישעט פאָלגענדערמאססען הערויס:
אָרדענטליכע אויסגאבען 234 מילליאָנען; אָרדענט-
ליכע איינגאהמען 217 מילליאָנען. דאס דעפיציט
בעטראָגט דעמנאך 17 מילליאָנען. פאָן דען אויסער-
אָרדענטליכען אויסגאבען קאנן מאן הייטע נאטיר-
ליך ניכט שפּרעכען. איין קליינער קריעג געגען
רוסלאנד קאנן דיעס גאנצע באַדישעט מיט איינעם
שטאָסע איבער דען הויפען ווערפען.

* (לוסטיגעס אויס דעם עסטערייכישען רייכסראטהע.)
דיא פערהאנדלונגען איבער דיא אָריענטאלישע
פראגע אים עסטערייכישען רייכסראטהע מאכט
אין אללער וועלט גראָססעס אויפזעהען. מאן האָרט
וואָהל גערנע, וויא דיעזער אָדער יענער דעפוטירטע
איבער דיא פאָליטיק דעם גראפען אנדראשי הער-
פאָללט, אום אן דערזעלבען, וויא מאן צו זאגען
פפלעגט, קיין גוטעס האאר איבריג צו לאססען. וויא
וויר אים לייטארטיקעל אינזערער פאָריגען נוממער
בעריכטעט האבען, גינג עס עבען אין דער זאמ-
סטאג-זיטצונג דעס עסטערייכישען רייכסטאגעס
זעהר ווילד צו. נאמענטליך הערר איגנאַץ קורנדא האט אלס דעפוטירטער וויענס
זעהר פייעריג געגען דען גראפען אנדראשי גע-
שפּראָכען. דאס וואר אבער נאָך ניכט אללעס.
פיעלמעהר אויפזעהען ערדעגטע עס, אלס גראף
האָהענוואַרט, דער אלס געשטירצטער מיניסטער-
פרעזידענט דער גראָססטע געגנער דער געגענווער-
טיגען רעגירונג איזט, עבען אלס אייפריגער פער-
טהיידיגער דעם גראפען אנדראשי אויפטראט. אלס
דיא אבגעאָרדנעטען נאָך דער זיטצונג דען זאאל
פערליעסען, פפלאנצטע זיך דאס לעבהאפטע גע-
שפּרעך אויך נאָך אויף דען געגנען פאָרט. אללעס
ליעף אויף קורנדא צו, אום איהן פיר זיינען געלונ-
גענען אנגריפף געגען אנדראשי צו בעגליקווינשען.
עס איזט זעלבסטפערשטענדליך, דאס קורנדא
דורך דיעזען אללגעמיינען בייפאלל זיך זעהר גע-
שמייכעלט פיהלטע. אלס יעדאָך אויך דער בע-
ריהמטע גייסטליכע דעפוטירטע גרייטער
איהם גראטולירענד דיא האנד דריקטע, דא וואר'ס
דעם קורנדא דאָך אונהיימליך צו מוטהע. גריי-
טער זאגטע נעמליך: „איך האבע שאָן לאנגע
געזאגט, דאס וויר מיט דעם ביסמארק ניכט געהען
דירפען; ער שפּריכט נור פאָן „קולטור“, דאָך וויל
ער נור אינזערע קאטהאָלישע קירכע אונטערגרא-
בען; דער מענש איזט פאָלל פאלשהייט!“ — אונ-
ווילליג ערווידערטע הירויף קורנדא: „לאססען
זיא מיך דאָך אין רוהע, ליעבער פאטער גרייטער,
אויך איך קעמפפע פיר דיא „קולטור“ אונד ניכט
פיר דיא קאטהאָלישע קירכע; וואס יעדאָך דיא
„פאלשהייט“ דעס ביסמארק בעטריפפט, זאָ זאָללט
איהר טיראָלער איהן עבען דעסהאלב עהער ליע-
בען, אלס האססען. נאָך אין מיינער יוגענד האָרטע
איך יא פאָלגענדעס טיראָלער פאָלקס-ליעד: „איין
ביסכען ליעב אונד טרייא, אויך איין ביסכען פאלש-
הייט מיס זיין דאבייא!“ — אללעס לאכטע נאטיר-
ליך הערצליך איבער דיעזען וויטץ. נון קאם אבער
אויך גראף האָהענוואַרט, דער אלס פערטהיידיגער
דער אנדראשי'שען פאָליטיק דען קורנדא צו זיי-
נעם אנגריפף געגען אנדראשי מיט שפּאָטטישעס
לעכעלן בעגליקווינשטע. דאָך קורנדא קאם אויך
דיעסמאל ניכט אויס דער פאססונג אונד זאגטע:
„הערר גראף! אָב מיין אנגריפף דעם גראפען אנ-
דראשי שאדען ווירד, וויים איך זעלבסט ניכט; זאָ
פיעל יעדאָך איזט בעשטיממט, דאס איהרע
פערטהיידיגונג דעמזעלבען געוויס נור צום שאדען
גערייכען קאנן. נאָך איינע פערטהיידיגונג אויס
איהרעם מונדע, אונד גראף אנדראשי איזט
רעטטונגס-לאָז פערלאָרען!“ דיעזע וואָרטע ריעפען
נייערדינגס איין שאללענדעס געלעכטער הערפאָר'
ענדליך פראגטע איין דעפוטירטער, אָב גראף אנ-
דראשי, דער הייטע אים רייכסראטהע זאָ העפטיג
אנגעגריפפען ווארדע, אויס פעסט שאָן אנגע-
קאָממען זייא? — איין וויטציגער דעפוטיר-
טער ערווידערטע הירויף: אָב גראף אנדראשי
אין פעסט אָדער אין וויען אין דיעזעם אויגענבליקע
זיך בעפינדעט, איזט גאנץ גלייך; אללערדינגס איזט
דערזעלבע הייטע אים רייכסראטהע, בייא זיינער
אָריענטאלישען פאָליטיק „גוט אנגעקאָממען“. —
זיא איררען, (ריעף איין צווייטער דעפוטירטער מיט
לייטער שטיממע) גראף אנדראשי מאכט עס גאנץ
וויא סאָקראטעס. יעמאנד טהיילטע בע-
קאננטליך דיעזעם גריעכישען פילאָזאָפען מיט, דאס
אין איינער געזעללשאפט איבער איהן לאָזגע-
שימפפט וואורדע. דער פילאָזאָף ערווידערטע יע-
דאָך פריינדליך לעכעלנד: מייגעטוועגען העטטען
דיא לייטע מיך אויך דורכפריגעלן קאָננען, וועגן איך נור ניכט דאבייא וואר!“
— אונד איין נייעס לאכען ערשאָלל. — אונד זאָ
זינד דיא דעפוטירטען, דיא פאָר איינער פיער-
טעל-שטונדע אים רייכסראטהע העפטיג געגען
איינאנדער קעמפפטען, הייטערן מוטהעס נאָך הויזע
געגאנגען, אום אין דער נעכסטען זיטצונג דען ער-
ביטטערטען קאמפף פאָן נייעם צו בעגינגען.

* (דיא קריעגס-בערייטשאפט אונזערער מאָנארכיע.)
אין פאָרלעצטער נומ' ערוועהנטען וויר בערייטס,
דאס זיינע מאיעסטעט דער קאיזער פאָם געמיינ-
זאמען קריעגס-מיניסטער זיך איבער דען שטאנד
דער ארמעע אונד איבער דיא אויסריסטונג איינען
בעריכט ערשטאטטען ליעס. וויא נאכטרעגליך גע-
מעלדעט ווירד, האט דער קריעגס-מיניסטער אין
זיינעם בעריכטע פאָלגענדע ערפרייליכען פונקטע
הערפאָרגעהאָבען: „בינגען 14 טאגען קאנן עסטער-
רייך-אונגארן 800,000 מאנן אינס פעלד שטעללען.

שמיעד זיינעס שיקזאלעס! דער מענש מוס דאס ווינינע
טהון, אונד ברויכט דאס. וואס פאָן נאָטט בעשלאָססען
וואורדע, ניכט צו וויססען. וויא קלוג אונד וויא ווייזע איזט
דאס פאָן אללאה (נאָטט) איינגעריכטעט. דאס דער מענש
ניכט אין דיא צוקונפט שויען קאנן! נעהמען וויר דען פאלל
אן, איך וויססטע, דאס איך נאָך צווייא יאהרען שטערבען
ווערדע. דאנן ווירדע איך שאָן הייטע ניכט מעהר לעבען
אים קרענקונג! דער מענש פערלאנגע דאס ניע אונד ניממ-
מער צו שויען, וואָרבער אללאה דען שלייער דעס געהיימ-
ניסעס ווירפט — אונד ווער דאס טהוט, איזט איין נארר!“
„מוטטער! נאָך בין איך קאָניג אונד הולדע ניכט
אָלבע בעשימפפונג, הינווענ!“
עהע נאָך דיא מוטטער אנטוואָרטען קאָננטע, טראט
איין שקלאווע איין אונד פליסטערטע עטוואס דעם קאָניגע
אינס אָהר.
„הא! (ריעף דער קאָניג) קאָממט ער דאָך דיעזער
פעררעטהער! לאססעט איהן הערייך, דרויסען זאָלל אבער
דיא וואכע שטעהען, זאָבאלד איך איין צייכען געבען ווער-
דע, זאָלל זיא איינטרעטען אונד דיעזען פעררעטהער פעסט-
נעהמען. אמינא, דוא קאננסט דיך ענטפערנען — אונד אויך
דוא מוטטער!“
„זאָהן! איך בלייבע! וועגן איך יעכט פערמוטהע,
האנדעלט עס זיך היער אום דאס לעבען דעס טאפּפערסטען
אונד עדעלסטען מירצא, דער איינציגען שטיטצע גראנאדאס.
איך האָטע, דאס דוא איהן שאָן פאָרגעסטען פערהאפ-
טען ליעססעסט. זאָ בעלאָהנט אלזאָ איין קאָניג זיינע טרייען
העלדען! דאס פאָלק וויים אבער בעססער דיא פערדיענסטע
איינעס טאפּפערן צו ווירדיגען אונד האסטע איהן געוואלט-
זאם אויס זיינעם קעריקער בעפרייט. אן דער שפיטצע דיע-
זעס פאָלקעס מאכטע ער איינען גליקליכען אויספאלל —
אונד נון זאָלל ער דאפיר מיט דעם לעבען ביסען מיססען!““
„צוריק, וויב! (ריעף דער קאָניג שטרענגע) וועגן נור
קיינע וויבער אויף דער וועלט וועראן, אונד דיא מענגער וויא
דיא שטיינע אויס דער ערדע וואכסען קאָננטען!“
„„ווידערשפּענסטיגער זאָהן! דאס צארטע וויב מוס
דא זיין, אום עבען יענע שטיינע צו ערוויכען! לאססע
נור דיין שטיינערנעס הערץ פאָם געפיהלע איינעס וויבעס
ערוויכען!““
„הינויס!“
„„איך וויל ניכט! נור געוואלט ברינגט מיך פאָן
היער, אונד איך וויל זעהען, וויא דער זאָהן, יענע מוטטער,
דיא קאָניגין, דורך זיינע שקלאווען הינויסווייפּט!““
„גוט! זאָ בלייבע דענן, וועגן דוא ווילסט, אונד
זיעהע מיט איינענען אויגען, וויא איין קאָניג זיינען פער-
רעטהער פערניכטעט! — איבראהאם! (זאגטע דער קאָניג צו
זיינעם שקלאווען) לאסס דען מירצא איינטרעטען!“
אמינא האטטע זיך ענטפערנט, דער קאָניג נאהם אויף
איינעם דיוואן פלאטץ, זיין נעזיכט וואר בלייך, אבער
רוהיג. דיא מוטטער שטאנד נאָך אויף איהרעם פלאטצע
אונד איהרע פעסטען אונד הערשענדען בליקע וואַרען
אויף דען זאָהן געריכטעט.
נאָך וועניגען שטונדען טראט מירצא אָהנע בעגליי-
טונג איין. ניכט דיא מינדעסטע ערשראָקענהייט וואר בייא
איהם זיכטבאר. ער שטאנד איינינע אויגענבליקע שפּראַכ-
לאָז אונד ערוואַרטעטע דיא אנשפּראַכע דעס קאָניגס.
„מירצא! (ריעף דער קאָניג) זאָ ווייט איזט עס מיט
אונס שאָן געקאָממען, דאס איך דיך פערהאפטען לאססע
אונד דוא דיך פאָם פאָלקע בעפרייען לאססעסט. דוא
ווייסט זאגען, דוא קאָננטעסט דאס אויפשטענדישע פאָלק
ניכט צוריקהאלטען; ווארום אבער בענאַבסט דוא דיך גלייך
ווידער, טראָטצדעם דוא מיין געפאנגענער וואַרסט, אן דיא
שפּיטצע מיינער ארמעע? דוא העטטעסט זאָפאָרט צו מיר
קאָממען מיססען אונד זאגען: „איך בין ווידער דיין געפאנ-
גענער! יעטצט ערסט קאָממסט דוא? מענש, דוא ביזט אין
מיינער געוואלט!“
דער קאָניג לייטעטע אונד אים אויגענבליקע וואר
דיא וואכע איינגעטרעטען, אום דען אבער-קאָממאנדאנטען
צו פערהאפטען.
דיא מוטטער דעס קאָניגס ערבלאסטע, שפּראך אבער
קיין וואָרט. מירצא וואר ניכט אים מינדעסטען ערשראָקען
אונד אנטוואָרטעטע מיט פעסטער שטיממע: „הערר דער
גלייביגען! אללאה איזט מיין צייגע, דאס איך עהרליך
געהאנדעלט האבע, אונד וועגן איך אנדערס פערפאהרען
העטטע, דא ווערע דיא זאכע וויים שלימער, עס ווערע צום
פערדערבען דיינעס טהראָנעס אונד אונזערעס גאנצען גע-
שלעכטעס. וואהר איזט עס, דאס מיך דאס פאָלק בעפרייטע,
אבער העטטע איך מיך ניכט בעפרייען לאססען אונד זאָ דיא
וואוטה דעס פאָלקעס געשטיללט, זאָ ווערע עס אום דיין
לעבען געשעהען. פראגע נור דיינע איבריגען פריינדע, וואס
דאס פאָלק בעאבזיכטיגטע? וועגן איך עס ניכט געגען דען
פיינד פיהרטע, זאָ העטטע עס דיינע אלהאמבּרא ערשטירמט.
— נון בין איך אין דיינער האנד. טהוע מיט מיר, וואס דוא
פיר גוט פינדעסט!“
(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

צום אבבייסען איינעם שטיקעס פאָן דער טירקייא גענאָממען, אונד רוסלאנד ווירד קוים אין דיעזעם ענגלישען זיננע צו איינער קאָנפערענץ איינווילליגען.

דיא עסטעררייכ-אונגארישע רעגיערונג ערקלערטע זיך מיט איינער קאָנפערענץ איינפערשטאנדען, מאכט יעדאָך איהרע צושטיממונג פאָן דער צושטיממונג דער איבריגען מעכטע אבהענגיג. וויא עס הייסט, ווירד אין דער קאָנפערענץ פאָן זייטע דער טירקייא דאס פערלאנגען געשטעללט ווערדען, דיא קאָנפערענץ מאָגע אויס איהרער מיטטע איינע קאָממיסיאָן ענטזענדען, וועלכע נאך דעם אייגענטליכען אנשטיפטער דער רעוואָלוציאָן אונד דעם קריעגעס פאָרשען זאָלל. דיא קאָממיסיאָן ווירד נון דאריין קאָממען מיססען, דאס דער אייגענטליכע אנשטיפטער דעם קריעגעס אונד דער רעוואָלוציאָן קיין אנדערער — אלס דער רוסישע געזאנדטע, גענעראל איגנאטיעף, וואר!

דאס געסטריגע אבענדבלאטט דעם פעסטער ללאָיד שרייבט: אין דער קאָנפערענץ, וועלכע אין אנגעלעגענהייט דער טירקייא אבגעהאלטען ווירד, ווערדען הויפטזעכליך דיא ענגלישען פריעדענס-פאָרדערונגען פערהאנדעלט ווערדען. דיעזע זינד 1) איינע זעלבסט-פערוואלטונג פיר בולגאריען, באָסניען אונד דיא הערצעגאָווינא — אונד 2) דאס גאראנטירען דער מעכטע פיר דיא פערבעססערונג דער לאגע דער כאטהאָליקען אין דער טירקייא. — דיעזע קאָנפערענץ ווירד וואהרשיינליך דאָך נור אין קאָנסטאנטינאָפעל אבגעהאלטען ווערדען. דיא איינצעלנען שטאאטען ווערדען אין דערזעלבען דורך איהרע געזאנדטען פערטרעטען זיין. ענגלאנד פערלאנגט, דאס אין דיעזער קאָנפערענץ אויך דיא טירקייא איהרען פערטרעטער האבען זאָלל.

טראָטץ דעם וואפפענשטיללשטאנדעס, טראָטץ דער קאָנפערענצען אונד פריעדענס-פערהאנדלונגען רייזען דאָך נאָך איממער טעגליך דורך רומעניען הונדערטע רוסישע פרייוויללינע נאך סערביען. וויר אונזערערזייטס קאָננען אונס דאהער נאָך איממער ניכט איינער רעכטען פריעדענס-האָפפנונג היננעבען — אונד וויר פירכטען אויך, דאס פאָן אלל דיעזען קאָנפערענצען דאָך ניר איין טיכטיגער קריעג הערויסקאָממען ווערדע.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

*) ק אָ ש ו ט ה א י ב ע ר ד י א אָ ר י ע נ ט א ל י ש ע פ ר א ג ע. איין געוויססער הערר ערנסט מ ע ז ע י, דער איין גראָסער אנהענגער דער אייסערסט לינקען פארטייא איזט, בעזוכטע דיעזער טאגע לודוויג קאָשוטה, דען ער אום זיינע אנזיכט איבער דיא אָריענטאלישע אנגעלעגענהייט בעפראגטע. קאָשוטה אייסערטע זיך איבער דיעזע אנגעלעגענהייט אין פאָלגענדער וועיזע: „איך קאנן עס ניע פערגעססען, וויא עדעל דיא טירקייא זיך בענאָממען האט, אלס דיא אונגארישען פליכטלינגע נאך דער ניעדערלאגע בייא ווילאגאָש איהר טירקישעס באָדען שוטץ אונד צופלוכט זוכטען. רוסלאנד אונד עסטעררייך פאָרדערטען נאממענטליך מ י י נ ע אויסליעפערונג; דאָך דיא טירקייא ליעס זיך עהער מיט קריעג בעדראָהען, בעפאָר זיא דיעזער אונגערעכטען פאָרדערונג נאכגעקאָממען וועהרע. מאן רעדעט זיך איין, דאס דיא מאָהאממעדאנישע רעליגיאָן קיינע „בילדונג" צילאָססט. דאס איזט פאלש. אים געגענטהייל, דיא עכט-גלייביגען טירקען האבען איינען זעהר עדלען כאראקטער. איינע פרויא אָדער איין קינד בעליידיגען זיא ניע, וויל איהרע רעליגיאָן איהנען פערביעטעט, איינען שוועכערן צו בעליידיגען. אין קליינ-אזיען שפעררען דיא טירקישען קייפלייטע דעם נאכטס איהרע געשעפטע ניכט אב, וויל זיא דאָרט פאָם „שטעהלען" גאר קיינען בעגריפף האבען. דא זיעהט מאן דאָך, דאס דיא מאָהאממעדאנישע רעליגיאָן איינע אויסגעצייכנעטע „מאָראל" פערברייטעט. אללײן טראָטצדעם דירפען וויר אונס דאריבער ניכט טיישען, דאס דיא טירקייא אין אייראָפּא קיינע צוקונפט האבע. אונגארנס אייפגאבע בעצינגליך דער אָריענטאלישען פראגע מוס דארין בעשטעהען, זיינע אייגענען אינטערעססען צו וואהרען. דיא בעפרייאונג דער קאטהאָלישען פאָלכער פאָם טירקישען יאָכע איזט אן אונד פיר זיך איינע גערעכטע זאכע. אללײן דער געגענווערטיגע קאמפף מיסטע דורך איינען זיעג דער סערבען דער אונגארישען נאציאָן נור צום שאדען געדייכען. איזט עס דאָך בעקאננט, דאס דיא סערבען נימער איינען אונאבהענגיגען שטאאט בילדען ווערדען. זיא ווערדען אונטער דער הערשאפט רוסלאנדס שטעהען, אונד דאס איזט זעהר געפעהרליך. אים גרונדע גענאָממען ווינשט יא רוסלאנד גאר ניכט, זיין אייגענעס שטאאטס-געביעט צו פערגראָסערן. זיין שטרעבען געהט בלאָס דאהין, קליינע סלאווישע שטאאטען אינ׳ס לעבען צו רופען אונד איבער דיעזעלבען זיינע אָבערהאָהייט אויסצודעהנען. — היעדורך וויל רוסלאנד דיא עסטעררייכ-אונגארישע מאָנארכיע פאָן אללען זייטען אומקלאממערן. אום דיעס צו פערהיטען, מוס דיא טירקייא נאך מאָגליכקייט געשטערקט ווערדען. אין דער שטערקונג דער טירקייא ליעגט דיא שוועכונג רוסלאנדס. זאָללטע יעדאָך דיא טירקייא פריהער אָדער שפעטער צוזאממענשטירצען, זאָ מוס דאמאלס רוסלאנד זאָ שוואך זיין, דאס עס ניכט איינען אונגעהייערן שאדען אנריכטען קאָננע. אם צוועקמעסיגסטען וועהרע עס אבער, ווענן אונגארן צו איינעם פאָן עסטעררייך גענצליך אונאבהענגיגען שטאאטע ערקלערט ווערדען קאָננטע, אונד אויך פאָלען וויעדער איין אונאבהענגיגעס קאָניגרייך בילדען ווירדע. וועהרע אונגארן אונאבהענגיג, זאָ קאָננטע עס מיט סערביען אָדער אנדערן סלאווישען קליינ-שטאאטען אין פ ר י י נ ד ש א פ ט ל י כ ע ן פערהעלטניססען לעבען אונד זיך געגענזייטיג שיטצען. אללײן זאָלאנגע אונגארן מיט עסטעררייך פערבונדען איזט, געהט אללי דיעס ניכט. דא עסטעררייך אים דייטשלאנד אונד איטאליען פערדרענגט וואורדע, דא מאָכטע עס היעפיר דורך ערווערבונג נייער סלאווישער פראָווינצען אויף טירקישעס געביעטע איינען ערזאטץ זוכען. היערין שטעקט דאס אונגליק. זאָ קאָממט עס, דאס דער 1867-ער אויסגלייך צווישען עסטעררייך אונד אונגארן אויך יעטצט אלס איין טרויריגער זיך ערוויזט, דא אונגארן אללײן קיינען קריעג צו פירכטען האט, זאָנדערן מיט דען סלאווישען שטאאטען איינען פריינדשאפטס-בונד שליעסען קאָננטע. — אונגארן קאָננטע בייא איינעם קריעגע צווישען דער טירקייא אונד רוסלאנד גאנץ אונפארטייאיש בלייבען. דאָך איין פעראייניגטעס עסטעררייכ-אונגארן בעפאָלגט איינע גאנץ אנדערע פאָליטיק. דא הייסט עס: ענטוועדער איינען קריעג געגען רוסלאנד פיהרען, אָדער אבער אים פ ע ר א י י נ ע מיט רוסלאנד געגען דיא טירקייא ציעהען, אום זיך אייניגע פעטטע ביססען פאָם צערריססענען קאָרפער דער ט י ר ק י י א ניכט ענטגעהען צו לאססען. איך יעטצט ווינשט דיא האָפ-פארטייא אין וויען דיא טהיילונג דער טירקייא: זיא ווירדע דער רוסישען פאָליטיק פרייע האנד לאססען, זאָ באלד זיא וויססטע, ו ו ע ל כ ע שטיקע פאָן דער טירקייא דעם פעראייניגטען עסטעררייכ-אונגארישען שטאאטע צופאללען זאָללטען. דאס איזט איינע שלעכטע פאָליטיק! דיא עסטעררייכישען שטאאטסמעננער מיססטען דען מוטה האבען, פיר דיא וויעדער-הערשטעללונג פאָלענס צו ארבייטען, אום רוסלאנד צו שוועכען. דא דיעס יעדאָך ניכט צו האָפפען איזט, זאָ ווירד דורך עסטעררייך אויך אונגארן אין דען קריעג היניינגעצאָגען ווערדען!" — דאס איזט דיא אנזיכט קאָשוטה׳ס איבער דיא אָריענטאלישע פראגע. איבריגענס האט דער מאנן זיין אלטעס ליעד פאָן דער „אונאבהענגיגקייט" אונגארנס נאָך איממער ניכט פערגעססען.

*) פ י נ א נ צ - מ י נ י ס ט ע ר ס ע ל ל א י ב ע ר ד י א א ל ל ג ע מ י י נ ע ל א ג ע. עס איזט זעלבסט-פערשטענדליך ניכט דיא פאָליטישע, זאָנדערן דיא געלד-לאגע, איבער וועלכע

פאָלליעטאָן.

ד ע ר ש ט ע ר נ - ז ע ה ע ר.

(11-טע פאָרטזעטצונג.)

ז י ע ב ע נ ט ע ס ק א פ י ט ע ל.

וויר בעגעבען אונס נון וויעדער אין דיא אלהאמבריא, אין דען פאלאסט דעס קאָניגס אבו אבדאללאה. ער וואר דיעססמאל אויך ניכט אללײן. נעבען איהם זאס זיינע געליעבטע, נאמענס א מ י נ א, אונד שויטע מיט ענגסטליכער צערטליכקייט אין זיין געדאנקענפאָללעס געזיכט.

דרויסען פערנאהם מאן דאס געשרייא דער צוריקגעקעהרטען ארמעע, וועלכע דיעססמאל קיינען אונגליקליכען אויספאלל מאכטע, דא דער ערסטע אנפיהרער דער קאטהאָלישען ארמעע אים צווייא-קאמפפע געטאָדטעט וואורדע.

„האָך לעבע מיין געביעטער! (שפראך אמינא פורכטזאם) דיינע ארמעען האבען איינען גליקליכען אויספאלל געמאכט!"

„אבער אָהנע איהרען קאָניג! (אנטוואָרטעטע דער קאָניג נאך איינעם טיעפען זייפצער.) איהר אנפיהרער מירצא איזט מיין פערדעשטהער אונד מיין פיינד. איך בין אין איין פורכטבארעס נעטץ פערשטריקט."

„אך, מיין געביעטער! בייא אונס מאָהאממעדאנערן דירפען דיא וויבער דעם מאננע געגענאיבער נור פאָן ליעבע אונד פאָן קיינען געשעפטען אונד פאָן קיינער פאָליטיק שפרעכען. אָ, דירפטע איך אויך דא מיינע מיינונג זאגען!"

„שפריך דיינע מיינונג פרייא אויס. איך וויל זיא אנהאָרען!"

„מיינע מיינונג ווירד דיר פיעללייכט ניכט געפאללען, ווירד פיעללייכט זאָגאר דיינען צאָרן ערעגען; אבער מיינע מיינונג קווילט פאָן דער אונענדליכען ליעבע צו דיר — אונד דו מוסט מיר פערציהען! — געביעטער! איך בעגרייפע ניכט, ווארום דו דא איממער נאכדענקענד זיטצעסט, ווענן דיך דרויסען דיא גראָסטע טהעטיגקייט ערווארטעט? דו וויללסט דיך היער פאָן ציבעריין אונד שטערנ-דייטערייען פערלייטען לאססען. וואס קיממערן דיך דיא אונזיכטבארען געהיימען מעכטע, וואס קיממערן דיך דיא ווייטען שטערנען? וואָצו ברויכסט דו איינען מירצא, ווענן דו זעלבסט איין טאפפערער העלד ביזט? אויף! מיין געביעטער, אויף! בעגיב דיך אן דיא שפיטצע דיינער ארמעע! זיעגע אונד ווערדע דער רעטטער דיינעס פאָלקעס."

„אך, פאָן איינעם וויבע מוס איך דיעזע קלוגע ווייזונג אנהאָרען!"

„פירוואהר! ווערעסט דו ניכט גליקליכער, ווענן אן דער שפיטצע דיינער ארמעע דיין איינענעס שווערט דיינע פיינדע שלאגען ווירדע. אבדאללאה! זאָ טהייער דו מיר אויך ביזט, זאָ געוויס איך דיך אויך ליעבען ווירדע, ווענן דו אויך קיין קאָניג, זאָנדערן איין ארמער הירטע ווערעסט — דא דו אבער איינמאל קאָניג ביזט, ווינשטע איך, דאס דו אלס קאָניג לעבעסט אונד אויך שטערבעסט. זאָללטע אויך מיין הערץ ברעכען, ווענן איך דיך צום לעטצטען קאמפפע וואפפנע."

„געליעבטע! דיא וויסט ניכט, וואס דו זאגסט! — וויר דענקען, אבער דיא געהיימען מעכטע אונד דיא גייסטער לענקען אונזערע טהאטען. וואָצו איינע אומזאָנסטיגע טהעטיגקייט, דא מיר דיא גייסטער דען ערפאָלג דערזעלבען אבשפרעכען? אויך דיא וואָלקע מוס זיך לאנגזאם אנזאממעלן, עהע דער אויגענבליק פיר דען בליטץ הערנגעקאָממען איזט."

„אויף דיין הויז ווירד דיעזער בליטץ פאללען, וויל דו דיא וואָלקע זיך איבער דיינעם הויזע צוזאממענציעהען אונד אנזאממעלן לאססעסט!" ריעף פלאָטצליך איינע דריטטע שטיממע.

ביידע ווענדעטען זיך ערשראָקען אום. באלד אבער ריעף דער קאָניג: „מוטטער! וויא קאָממסט דו היעהער? דיינע געגענווארט קאָממט אונערווארטעט."

אונד אין דער טהאט וואר דיא איינגעטרעטענע דיא נאָך לעבענדע מוטטער דעס קאָניגס אבו אבדאללאה, וועלכע אבער דער קאָניג פיר פאלש היעלט, אונד זיא דאהער ניכט אויסשטעהען קאָננטע.

„פייליך! פייליך! (ריעף דיא קאָניגין) קאָממע איך דיר אונערווארטעט אונד זאָגאר אונוויללקאָממען, דענן געראדע דיינע פריינדע זינד דיר איממער אונווילקאָממען. אלס איך דיך מיט איינענער לעבענס-געפאהר אויס דעם קערקער ערעטטעטע, וואָהין דיך דיין שטרענגער פאטער לעבענסלענגליך איינשפערטע אונד וואָ מאן דיך היימליך ערמאָרדען וואָללטע, וואר איך דיר ניכט אונווילקאָממען."

„אָ, מוטטער! עס ווערע בעססער, דו העטטעסט דיינען זאָהן נאָך אין דער יוגענד שטערבען לאססען, אלס איהן צום מאננע העראנציעהען, וואָ ער מיט איינעם בייזען שטערן אונד איינעם ערבארמונגסלאָזען שיקזאל רינגען מוס."

„זאָהן! דו מוסט דיך נאָך ווייטער פאָן דיינער מוטטער בעלעהרען לאססען. דער מענש זעלבסט איזט דער